

Силабус
навчальної дисципліни
«Стратегія і лідерство»

Ступінь вищої освіти – другий (магістерський) рівень вищої освіти

Освітньо-наукова програма
«Фінансові технології»

Рік навчання: , семестр:

Кількість кредитів: 4 (120 год.)

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль – диференційований залік

Форма проведення занять – лекції, семінарські, практичні заняття

Викладач курсу	КЛЮЧКА ОЛЬГА ВОЛОДИМИРІВНА, кандидат економічних наук, доцент,
E-mail	Olya_lelik@ukr.net
Електронна версія курсу	
Консультації	<i>Онлайн-консультації за потребою</i>

1. Коротка анотація курсу. Метою навчальної дисципліни «Стратегія і лідерство» є формування у студентів професійних компетентностей, пов'язаних з ефективною побудовою командної роботи і розвиток психологічної культури майбутнього керівника, освоєння технологій створення і просування особистого бренду керівника-лідера, активізація лідерського потенціалу як сукупності умінь самоуправління і управління іншими людьми.

2. Головними завданнями навчальної дисципліни є: формування у студентів теоретичної підготовки стосовно різних типів (видів) лідерства, команд в організації, нових способів використання команд; формування умінь регулювання конфліктів, що виникають у командах; вивчення переваг та недоліків роботи в командах; ознайомлення з основними етапи та стилями ведення переговорів; оволодіння методами вирішення конфліктів, а також розвиток професійної компетентності магістрів щодо здійснення дослідницької та інноваційної діяльності.

3. Формат курсу – змішаний з елементами дистанційного навчання.

4. Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, зокрема фінансових технологій, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні компетентності:

- Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

- Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.
- Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Фахові компетентності:

- Здатність моделювати проблеми управління фінансами та їх наслідки і запропонувати можливі шляхи вирішення із використанням сучасних фінансових технологій.
- Здатність застосовувати управлінські навички у сфері ризик-менеджменту у фінансовій і страховій сфері, кібербезпеки у фінансових технологіях.

4. Результати навчання

- Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
- Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.
- Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.
- Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин (денна/заочна)
лекції	22 / 4
практичні заняття	0/0
семінарські заняття	18/4
Індивідуально-консультативна робота	2/2
самостійна робота	78/110

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання – мультимедійне забезпечення.

7. Політика курсу – дотримання академічної доброчесності відповідно до «Положення про академічну доброчесність в УДФСУ». Політика курсу спрямована на: запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях здобувачів вищої освіти та виконаних завданнях; розвиток навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізація самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

8. Схема дисципліни

Години, семестр денна/ заочна	Тема, план	Форма заняття та діяльності	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)
4/2	<p>Тема 1. Стратегія: сутність, концепція, еволюція</p> <p>План лекційного заняття 1. Суть, особливості і роль стратегії в сучасних умовах. 2. Стратегія і державне управління. 3. Особливості стратегічного мислення.</p>	<p><i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінари: тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату, розв'язання ситуаційних завдань, обговорення наукових публікацій</i></p>	<p>Знати: сутність особливості і роль стратегії в сучасних умовах; розуміння сутності, поняття стратегія і державне управління. вміння виділяти особливості стратегічного мислення залежно від його суб'єктів та їх інформаційних потреб; здатність до визначення механізму, схем побудови стратегії.</p>	3
2/0	<p>Тема 2. Стратегічна діагностика: сутність процесу та методи</p> <p>План лекційного заняття 1. Сутність процесу стратегічного аналізу. 2. Загальні методи стратегічного аналізу. 3. Види, фактори та особливості спостереження за зовнішнім середовищем.</p>	<p><i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінари: тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату, розв'язання ситуаційних завдань, обговорення наукових публікацій</i></p>	<p>Знати та вміти: сутність процесу, загальні методи стратегічного аналізу; методи оцінки впливу зовнішнього середовища на фірму; вміти використовувати поняття та загальну характеристику факторів, які впливають на вибір стратегії.</p>	3
2/0	<p>Тема 3. Методи розробки та механізм реалізації стратегій</p> <p>План лекційного заняття 1. Загальні методи вибору стратегії. 2. Стратегічне планування.</p>	<p><i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінари: тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні</i></p>	<p>Досліджувати та аналізувати Загальні методи вибору стратегії; визначати та класифікувати стратегічне планування; застосовувати методику аналізу загальної ситуації та конкуренції в галузі; формувати аналітичні висновки;</p>	3

	3. Контроль та реалізація стратегія	<i>запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату, розв'язання ситуаційних завдань, обговорення наукових публікацій</i>	здатність оперувати понятійним апаратом та використовувати фінансові інструменти для розв'язання певної фінансової ситуації.	
4/2	Тема 4. Лідерство та етичні засади ділових стосунків План лекційного заняття 1. Лідерство та його класифікації. 2. Лідерство, влада і вплив. 3. Лідерство і менеджмент. 4. Функції лідерства.	<i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінари: тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату, розв'язання ситуаційних завдань, обговорення наукових публікацій</i>	Знати: сутність лідерства та управління, головні відмінності. Дослідити національно-історичну ситуацію як детермінанта лідерства у публічній сфері. Вміти розрізняти керівника і лідера	3
2/0	Тема 5. Формування стилю лідерства та залежність від ситуації План лекційного заняття 1. Стили лідерства – як об'єкт наукового дослідження. 2. Складові лідерства. Особистісний аспект. 3. Взаємозалежність стилю лідерства в організації та її успішності.	<i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінари: тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату, розв'язання ситуаційних завдань, обговорення наукових публікацій</i>	Знати і вміти аналізувати: розрізняти стилі керівництва. Розкрити сутність емоційне лідерство; розуміти стан розробки та дослідження стилів лідерства у науковій літературі.	3
2/0	Тема 6. Лідер як соціальний архітектор. Місія і стратегія	<i>Лекції-бесіди, лекції-консультації;</i>	Знати і вміти аналізувати: принципи успішного лідерства, принципи,	3

	<p>План лекційного заняття 1. Зміни – основа розвитку. Образ майбутнього. Місія. 2. Фактори успішного лідерства. 3. Основні моделі харизматичного лідерства.</p>	<p><i>Семінари: тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату, розв'язання ситуаційних завдань, обговорення наукових публікацій</i></p>	<p>фактори успішного лідерства; основні критерії успішного лідерства;</p>	
4/0	<p>Тема 7. Лідерство та команда: поняття та механізм План лекційного заняття 1. Команда. Роль лідера в команді. 2. Стадії розвитку, типи та характеристики команд. 3. Функціональні ролі в команді.</p>	<p><i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінари: тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату, розв'язання ситуаційних завдань, обговорення наукових публікацій</i></p>	<p>Знати та давати оцінку: стадіям розвитку, типам та характеристиці команд. Виділяти позитивні й негативні сторони формування індивідуального «образу команди». Дослідити стадії, типи, характеристики та функціональні ролі команд.</p>	3
2/0	<p>Тема 8. Формування корпоративної культури і цінностей План лекційного заняття 1. Теоретичний підхід до тлумачення корпоративної культури 2. Види та типологія корпоративної культури 3. Модель формування корпоративної культури 4. Корпоративна культура і розподіл повноважень у міжнародних корпораціях.</p>	<p><i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінари: тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату, розв'язання</i></p>	<p>Знати: теоретичні підходи до тлумачення корпоративної культури; види, модель та типологію корпоративної культури; концептуальні основи корпоративної культури та сучасні методи в управлінні персоналом.</p>	3

		<i>ситуаційних завдань, обговорення наукових публікацій</i>		
--	--	---	--	--

9. Система оцінювання

Модулі	Модуль 1 - 19 балів					Контрольний захід №1	Диференційований залік - 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів = 100 балів	
Загальна кількість балів за модулем №1	9								10
Теми	Т.1	Т.2	Т.3						
Відповідь на семінарському занятті	3	3	3						
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи								
Модулі	Модуль 2 - 31 бал					Контрольний захід №2	Диференційований залік - 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів = 100 балів	
Загальна кількість балів за модулем №2	21								10
Теми	Т.4	Т.5	Т.6	Т.7	Т.8				
Відповідь на семінарських заняттях	3	3	3	3	3				
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи								
Індивідуальна робота	1								
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE	5								

10. Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
					Екзамен/Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	високий (творчий)	Відмінно/ Зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	достатній (конструктив но-варіативний)	Добре/ зараховано
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		

60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	середній (репродуктивний)	Задовільно/ зараховано
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Низький (рецептивно- продуктивний)	Незадовільно/ Незараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		

11. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 0,5 бала). Перескладання модулів відбувається із дозволу адміністрації факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Загальна система оцінювання курсу	Виконання всіх видів навчальних робіт впродовж семестру / диференційований залік – 50/50%
Вимоги до письмової роботи	Вивчення окремих питань, що передбачені для самостійного опрацювання. Оцінюється робота з тими матеріалами, які не задіяні в виконанні здобувачами домашніх завдань. Оцінка проводиться за складовою системи, в тому числі: коментарів до певних тем з зазначених матеріалів; рефератів, підготовлених здобувачем, обсягом до 10 сторінок формату А4 (обов'язково розробити до реферату презентації – не менше 7 слайдів) за тематикою.
Семінарські заняття	Семінарські заняття проводяться згідно з розкладом у відповідності з планами семінарських занять на основі опрацювання лекційних матеріалів, основної та додаткової літератури (наприклад: тестовий контроль, звіт про виконану самостійну роботу, демонстрація практичної навички, тощо). Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на лекціях та семінарських заняттях, у формі виступів здобувачів з доповідями при обговоренні навчальних питань на семінарських заняттях. При оцінці роботи здобувача на семінарському занятті враховується: відвідуваність занять, активна і продуктивна участь на заняттях, вивчення літературних джерел, своєчасне виконання всіх завдань.

<p>Умови підсумкового контролю</p>	<p>Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів. Він проводиться у письмовій формі у вигляді диференційованого заліку. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння здобувачами навчального матеріалу. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і включають контроль теоретичної підготовки.</p> <p>Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну навчальну діяльність, становить 50 балів. Сумарна кількість балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю та балів, отриманих за результатами диференційованого заліку. Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів.</p>
---	--

12. Рекомендована література

Основна:

1. Адієс І. Командне лідерство. Як порозумітися з будь-яким менеджером. Київ: Наш формат, 2019. 304 с.
2. Крейг Н. Лідерство починається з призначення. Київ : Фабула, 2019. 240 с.
3. Нестуля О.О., Нестуля С.І. Основи лідерства. Наукові концепції (від найдавніших часів до середини ХХ ст.): навч. посібн. Полтава: ПУЕТ, 2016. 227 с.
4. Нестуля О.О., Нестуля С.І. Основи лідерства. Наукові концепції (середина ХХ ст. – початок ХХІ ст.): навч. посібн. Полтава : ПУЕТ, 2016. 375 с.
5. Романовський О.Г., Гура Т.В., Книш А.Є, Бондаренко В.В. Теорія і практика формування лідера: навч. посібн. Харків, 2017. 100 с
6. Детермінанти розвитку публічного управління та адміністрування в Україні : колективна монографія / за заг. ред. Н.С. Орлової. Київ : ВД «Освіта України», 2020. 262 с

Допоміжна:

1. Котлубай В. О., Слободянюк О. В., Нестерова К. С. Практикум для проходження тренінг-курсів: «Створення власного бізнесу»; «Розробка конкурентної стратегії»; «Розвиток напрямів та інструментів міжнародного бізнесу». Одеса, 2021. 16 с.
2. Ланкастер Дж. Лідерство в стилі Lean. Шлях до постійного вдосконалення вашого бізнесу. Київ: K.Fund, 2017. 240 с
3. Лідерство та команда в публічному управлінні : конспект лекцій / укладачі : К.В. Таранюк, Я.В. Кобушко. Суми : Сумський державний університет, 2020. 175 с.
4. Про лідерство: Harvard Business Review. 10 найкращих статей. Київ.: КМ-букс, 2016. 208 с.
5. Руденко О. М., Газізов М. М. Система і стратегія HR-менеджменту для державного управління : навч.-метод. матеріали. Київ : НАДУ, 2013. 100 с.
6. Сергеева Л. М., Кондратьєва В. П., Хромей М. Я. Лідерство: навч. посібн. / за наук. ред. Л. М. Сергеевої. Івано-Франківськ : «Лілея-НВ», 2015. 296 с.
7. Симоненко О. В. Лідерський вплив на модернізаційні процеси в незалежній Україні : дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02 / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. Київ, 2010. 194 с.

8. Сторожев Р. І. Нормативно-правове забезпечення розвитку лідерства в публічно-управлінській діяльності. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Державне управління*. 2018. Т. 29 (68), № 5. С. 180–186

9. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент : підручн. Харків : ХНУВС, 2021. 208 с.

10. Сумець О. М., Власовець В. М. Стратегії управління бізнесом : навч. посіб. Харків: Планета-Прінт, 2018. 120 с.

Міжнародні видання:

7. Critical review of global leadership literature: Toward an integrative global leadership framework. Park S. et al. *Human Resource Development Review*. 2018. Vol. 17 (1). P. 95–120.

8. Jacobsen C.B., Andersen L.B. Is Leadership in the Eye of the Beholder? A Study of Intended and Perceived Leadership Practices and Organizational Performance. *Public Administration Review*. 2015. № 75 (6). P. 829–841.

9. Ospina S.M. Collective Leadership and Context in Public Administration: Bridging Public Leadership Research and Leadership Studies. *Public Administration Review*. 2017. № 77 (2). P. 275–287.

10. Schwarz G. et al. Servant leadership and follower job performance: The mediating effect of public service motivation. *Public Administration*. 2016. № 94 (4). P. 1025–1041.

11. Schwarz G., Eva N., Newman A. Can public leadership increase public service motivation and job performance? *Public Administration Review*. 2020. № 80 (4). P. 543–554.

12. Tummers L., Knies E. Measuring public leadership: Developing scales for four key public leadership roles. *Public Administration*. 2016. № 94 (2). P. 433–451

Інформаційні ресурси ІНТЕРНЕТ:

13. Тренінгова програма «Сучасне лідерство: новий підхід до державного управління». URL: <https://usg.org.ua/suchasneliderstvo-novij-pidhid-do-derzhavnogo-upravlinnya-2/>

14. Finding the right skills for the civil service (2021). Institute for Government. URL: <https://www.instituteforgovernment.org.uk/sites/default/files/publications/civil-service-skills.pdf>

15. Leadership and teamwork in the public services. URL: https://qualifications.pearson.com/content/dam/pdf/BTEC-Nationals/PublicServices/2010/Specification/Unit_2_Leadership_and_Teamwork_in_the_Public_Services.pdf

16. Leadership for a high performing public service. GOV/PGC/PEM (2020). URL: [https://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?cote=GOV/PGC/PEM\(2020\)5&docLanguage=En](https://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?cote=GOV/PGC/PEM(2020)5&docLanguage=En)

17. Public administration reform strategy of Ukraine through 2021. URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/reform%20office/01_strategy_eng.pdf

18. Public service skills-Pearson Schools and FE Colleges. URL: <https://www.pearsonschoolsandfecolleges.co.uk/FEAndVocational/PublicServices/BTEC/BTECLevel2FirstPublicServices/Samples/StudentBook/BTECFirstPublicServicesStudentBookSamplePages.pdf>

19. The Nine Belbin Team Roles. Website. URL: <https://www.belbin.com/about/belbin-team-roles/>

20. Unlocking the Human Potential for Public Sector Performance. URL: <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/UN/UNPAN021616.pdf>